

I forbindelse med denne høring er Justitsministeriet blevet opmærksom på, at den omhandlede del af § 175 anvendes i praksis på visse ministerieområder, og at en ændring som foreslået af udvalget derfor vil kunne føre til, at der på visse særlovsområder ikke længere er en straffehjemmel, eller at det ikke længere er muligt at idømme fængselsstraf.

På den baggrund er Justitsministeriet afstået fra i lovforslaget at medtage en ændring af straffelovens § 175 som foreslået af Brydesholt-udvalget.

7. Adgang til at retsforfølge ved svig rettet mod udenlandske myndigheder

7.1. Gældende ret

Straffelovens §§ 6-12 regulerer, i hvilke tilfælde danske domstole har straffemyndighed (jurisdiktionskompetence).

Hvis en forbrydelse begås inden for dansk territorium, følger det af straffelovens § 6, at forholdet er omfattet af dansk straffemyndighed. Også overtrædelser, der begået uden for dansk territorium, kan efter omstændighederne være undergivet dansk straffemyndighed i medfør af straffelovens § 7, der vedrører handlinger foretaget uden for Danmark af personer med dansk statsborgerskab eller med fast ophold i Danmark. I disse tilfælde kommer en straffesag ved danske domstole imidlertid kun på tale, hvis den bestemmelse, der er overtrådt, ikke må anses alene at beskytte den danske stat eller danske interesser (territorial begrænsning).

En lang række af straffelovens bestemmelser har universel karakter, således at overtrædelse heraf kan straffes, selv om overtrædelsen er foretaget i udlandet eller er rettet mod udenlandske interesser. Omvendt anses særlovgivningen, herunder den fiskale lovgivning, som udgangspunkt for at være territorielt begrænset, medmindre en fortolkning af den pågældende bestemmelse konkret måtte føre til et andet resultat. Dette indebærer, at eksempelvis den danske skattelovgivning alene beskytter danske interesser, hvorfor der ikke med hjemmel i denne lovgivning kan gennemføres en straffesag i Danmark for skattesvig rettet imod eksempelvis det tyske skattevesen. Der kan heller ikke ved danske domstole gennemføres en straffesag vedrørende overtrædelse af den tyske skattelovgivning, idet det følger af straffelovens § 10, stk. 1, at danske domstole skal træffe afgørelse efter dansk lovgivning, når der i medfør af straffelovens §§ 6-9 er dansk jurisdiktionskompetence.

Danmark har ved lov nr. 252 af 12. juni 1975 om overførsel til andet land af retsforfølgning i straffesa-

ger gennemført Europarådets konvention om overførsel af retsforfølgning i straffesager (overførselsloven).

Efter lovens § 1 kan lovovertrædelser, som er omfattet af den europæiske konvention om overførsel af retsforfølgning i straffesager, jf. bilag 1 til loven, retsforfølges efter reglerne i konventionens afsnit I-IV og bestemmelserne i denne lov.

Det følger af konventionens artikel 7, stk. 1, at der kun kan foretages retsforfølgning i den anmodede stat, hvis den pågældende lovovertrædelse ville have været en lovovertrædelse, hvis den var begået på denne stats territorium, og lovovertrædelsen i så fald kunne være pålagt en sanktion også i henhold til dens egen lovgivning. Konventionens artikel 7, stk. 2, angiver, at hvis lovovertrædelsen er begået af en person i offentligt hverv eller mod en sådan person, en institution eller andet af offentlig karakter i den begærende stat, anses lovovertrædelsen i den anmodede stat for begået af en person i offentligt hverv i denne stat eller mod en sådan person, en institution eller andet, der indtager tilsvarende stilling eller er af tilsvarende karakter i den anmodede stat.

7.2. Brydesholt-udvalgets overvejelser og forslag

Udvalget har i betænkning nr. 1396/2001 overvejet, om der navnlig på det fiskale område er behov for at have bestemmelser med universel gyldighed.

Udvalget har i den forbindelse peget på, at den nugældende retstilstand, hvorefter fiskale straffebestemmelser kun beskytter danske interesser, medmindre der i den konkrete bestemmelse er grundlag for at indfortolke et videre anvendelsesområde, er i overensstemmelse med retsstillingen i de fleste andre lande. En ændring heraf, således at bestemmelserne gøres universelle, vil indebære, at man ved hjælp af den danske straffelovgivning bliver i stand til at beskytte mod kriminalitet rettet mod også andre landes offentlige midler. Udvalget finder imidlertid en sådan løsning ganske vidtgående og bemærker, at det er vanskeligt at overskue, om reguleringen herved bliver bredere end ønskeligt.

Omvendt har udvalget lagt vægt på, at Danmark ikke bør fremstå som et »strafforfølgningssy« i forhold til personer, der som følge af den fiskale lovgivnings territoriale begrænsning ikke kan retsforfølges i Danmark, og som Danmark heller ikke ønsker at udlevere. Udvalget fremhæver på baggrund af de dagældende udleveringsregler, at mulighederne for at udlevere danske statsborgere er ganske begrænsede.

Udvalget bemærker, at dansk strafferetlig beskyttelse af midler, der vedrører et andet land, bør forudsætte gensidighed, således at dette land etablerer en